

Elust ja olust eriolukorras

Vabariigi Valitsus on seoses koroonaviiruse pandeemilise levikuga maailmas ja viiruse Eesti-sisese levikuga kuulutanud riigis välja eriolukorra. Eriolukord kehtib 1. maini 2020, kui valitsus ei otsusta teisiti.

Oleme eriolukorras, mille saame lahendada ainult ühiste jõupingutustega. Ilma mõjuva põhjuseta (töö, kauplus, apteek, terviseküsimused jne) palume kodust mitte väljuda! Täname kõiki kaaslinlasi mõistva ja abivalmi suhtumise eest!

ÜLERIIGILINE KORONAVIIRUSE KRIISITELEFON ON 1247.

Koroonaviiruse
COVID-19 vastu
võitlemise valem

2+2

kriis.ee

Kodust väljas liikudes hoia teistest inimestest vähemalt **KAHE** meetri kaugusele.

Kodust väljas liigu üks, vajadusel **KAHE**kaupa või perekonnaga. Sellest suuremad kogunemised on keelatud.

1247

Kallid kaaslinlased!

Nagu võiski eeldada, on laastav viirus mitmes maailma piirkonnas, sealhulgas ka Eestis, veelgi hoogu juurde saanud. Pärts kõhust tekitavad uudised USAst, Hispaaniast ja Itaaliast, samuti Saaremaalt. Täna, laupäeva (04.04) hommikul seda juhtkirja kirjutades ma veel ei tea, milline on olukord viiruse levikuga Võrumaal ja Eestis siis, kui see otsepostitus teieni jõuab. Selleks, et järgmiste nädalate uudised vähemalt Võrumaalt oleks loodetust isegi paremad, palun südamest teilt kõigilt kehtestatud reeglite järgimist. Uskuge mind, keegi ei taha mingeid reegleid kehtestada ilma asjata, seda tehakse vaid häda sunnil.

Tegelikult olen ma teie kõigi üle ka uhke, sest oleme vähemalt selle loo kirjutamise ajani üheskoos suutnud ära hoida viiruse plahvatusliku leviku meie maakonnas, nagu see juhtus Saaremaal. Aitäh teile selle eest! Samas palun, et me, jumala eest, ei kaotaks nüüd valvsust. Kindlasti ärge uskuge sotsiaalmeedias ja mujalgi levivat jõmmilikku ja suurstavat suhtumist, et koroonaviirus on tühine haigus. Keegi meist ei taha seista oma lähedase või sõbra kirstu kõrval, kuid meil on Eestimaal juba mit-

meid näiteid sellest, kuidas koroonaviirus on mürdnud täies elujõus inimesi. Samuti mõelge, millises olukorras peavad töötama hooldekodude töötajad, kui viirus sinna sisse lööb, ja mida peavad tundma ülekoormatud haiglates töötavad arstid ja õed patsientide elude eest võideldes. Siinkohal teen sügava kummarduse kõigi nende eesliinil – hoolekandeesutustes, meditsiinis ja kaubanduses, toiduainetetööstuses, ettevõtluses, teeninduses ning ka avalikus sektoris – töötavate inimeste ees, kes praegu hoiavad meie elu siiski normaalses toimimises. Nemat ei saa koju jääda. Aitäh teile, olete meie kõigi kangelased!

Head inimesed!

Võru veri ei värise – võitleme ja pingutame üheskoos edasi!

Soovin teile head tervist! Hoidke ennast ja oma peret!

Anti Allas,
linnapea

VABARIIGI VALITSUS

Naabrimees hüppas läbi. Tõi ära vana võla ja surmava viiruse.

**Lähed välja – levitad viirust.
Püsi kodus!**

VÕRU LINNA 10 KÄSKU KORONAVIIRUSE LEVIKU VÄLTIMISEKS

- ✓ Püsi kodus ja väldi lähikontakte teiste inimestega! Avalikus siseruumis kanna maski (võib olla isetehtud, aitab ka salli või räti nina ja suu ette sidumine)!
- ✓ Selgita lapsele olukorra tõsidust ja hoolitse, et noored ei koguneks kampadesse!
- ✓ Linnas liigu ainult kõige hädapärasemal vajadusel ja hoidu näost näkku kontaktidest!
- ✓ Avalikus ruumis võib liikuda maksimaalselt kahe kaupa (see ei kehti pere puhul)! Hoia vähemalt 2 m vahemaad teiste inimestega!
- ✓ Mängu- ja spordiväljakutel viibimine on keelatud!
- ✓ Külasta kauplust nii harva kui võimalik, osta toid korraga vähemalt nädalaks! Poodi mine üks, ära võta lapsi kaasa! Mõtle enne ostud läbi! Pese või desinfitseeri käsi enne ja pärast poeskäiku ning alati väljast koju jõudes! Pese seebiga või desinfitseeri poest toodud kaupade pakendid!
- ✓ Eakatel inimestel ja kroonilistel haigetel tuleb olla eriti ettevaatlik. Tuleb püsida kodus ja eluks vajalikud tarbed lasta tuua ukse taha lähedastel, tuttavatel või nende puudumisel tuleb pöörduda sotsiaaltöötaja poole (tel 5307 6521)!
- ✓ Pese ja desinfitseeri käsi sageli!
- ✓ Ole telefoni teel ühenduses lähedaste või tuttavate eakatega!
- ✓ Haigusnähtude ilmnemisel võta telefoni teel ühendust oma perearstiga!

Vaata ka
kuhuviaa.ee

KESKKONNAMINISTRIUM

KORONAKAHTLUSEGA

**OLE
RAHULIK
JA
HOIA OMA
JÄÄTMED TEISTEST
EEMAL**

Kogu eraldi kilekotti näomaskid, kindad, lapid, salvrätikud, taskurätikud, sulge kott kindalt ning viska segaolmejäätmete hulka.

Tervena jätkka jäätmete liigiti kogumist!

OLULINE TEADA

LINNARUUM

- Avalikud mängu- ja spordiväljakud ning -rajatised on SULETUD!
- Ainukesena on avatud Kubija rollerirada.
- Koroonaviirus levib piisk-õhknakkuse teel ning kandub hõlpsasti edasi pindade kaudu. Mängu- ja spordiväljakuid kasutavad paljud inimesed, kuid nende pindade desinfitseerimine ei ole tulemuslik. Lisaks tekib paratamatult mänguväljakutel otsekontakt laste vahel.
- Linnavalitsus mõistab, et lastele tuleb leida tegevus värskes õhus, kuid arvestades, et mängu- ja spordiväljakuid kasutab väga palju inimesi,

siis on ka nakkusrisk seal suur. Viiruse leviku pidurdamine sõltub meist kõigist ning praeguses olukorras on oluline hoiduda kokkupuutumisest teiste inimeste ja pindadega, mida palju katsutakse. Maailma kurb kogemus on tõestanud, et selle viiruse vastu aitab ainult karm karantiin.

- Reeglite täitmist kontrollivad politseipatrullid ja ka vabatahtlikud käivad linnas patrullimas ja eriolukorra reeglite täitmist kontrollimas.

LINNAVALITSUSE TÖÖKORRALDUS

- Linnavalitsuse ruumides kodanike vastuvõttu ei toimu.** Inimesi teenindatakse telefoni ja e-kanalite vahendusel. Infosaali tel 785 0901.
- Jätkuvad need rahvastiku- ja perekonnaseisutoimingud, mis nõuavad isiklikku kohalolemist (nt abieluavalduse, abielulahutuse avalduse, pärast sünni registreerimist isaduse omaksvõtu avalduse esitamine, abielu sõlmimine, abielu lahutamine). Nende

toimingute tegemiseks palume enne helistada telefonil 785 0901.

- Teisteks toiminguteks palume teha elektroonilised taotlused aadressil info@voru.ee, saata postiga aadressil Jüri tn 11 või tuua linnavalitsuse peahoone või sotsiaaltöösakonna uksele olevasse postkasti.

SOTSIAALABI

- Palume jälgida oma naabruskonda ja teavitada sotsiaaltöösakonda puuetega inimestest, eakatest ja abivajajatest, kes ei saa väga mõjuval põhjusel toetuda kriisiolukorras lähedaste abile. **Linna sotsiaaltöösakond on ööpäev läbi kättesaadav telefonil 5307 6521.**
- Märka üksi elavaid ja eakaid inimesi, too neile toidukraami ukse taha või anna hädasolijast teada.
- Palume hoida kontakti telefoni teel oma üksi elavate eakate sugulaste ja tuttavatega, et saada ülevaade nende olukorrast. **Vajaduse korral aidake neid!**

- Oleme valmis pakkuma hädasolevatele inimestele abi toidu ja ravimite kojukandel.
- Linna sotsiaaltöösakond jätkab tööd telefoni ja e-posti teel. Vastavad kontaktandmed on leitavad linna kodulehel ning linnavalitsuse ja sotsiaaltöösakonna uksele.
- Hoolekandeaustustes on külastuskeeld.

HARIDUS

- Eriolukorrast tulenevalt on kaugõppel kõik Võru linna **üldharidus- ja huvikoolid**. Koolid on korraldanud õppetöö ümber ja õppetöö korralduse osas saab infot kooli e-päeviku kaudu.
- Võru linna **lasteaedade** töö on taastatud piiratud mahus. Et minimeerida riske, osutatakse teenust ainult Sõlekese lasteaia. Lasteaed on avatud tööpäeviti kell 7–17.30. Eri lasteaedade lapsed on paigutatud Sõlekese lasteaia eraldi rühmaruumidesse. Vane-matel, kellel tekib ootamatult hädapärane vajadus lasteaia teenuse järele, palutakse

sellest enne teavitada oma nn kodulasteada.

- SOOVITAME ENDISELT VÕIMALUSE KORRAL LAPSE LASTEAIAS KOJU JÄTTA! LASTEAEDA TOHIB TUUA AINULT TERVEID LAPSI JA KANENDE LÄHIKONDESED EI TOHI OLLA NAKATUNUD KOROONAVIIRUSEGA NING NEIL EI TOHI OLLA OLNUD TEADLIKU LÄHIKONTAKTI KOROONAVIIRUSEGAE NAKATUNUGA!
- Lasteaia kohatasust vabastamine!** Linnavalitsuse otsusega on kõik Võru linna munitsipaallasteaia teenust kasutavad lapsevanemad vabastatud märtsi- ja aprillikuu kohatasu maksmisest. Kes on tasunud märtsikuu kohatasu, nendel toimub tagasiarveldus järgmistel kuudel.
- Samuti otsustati vabastada lapsevanemad 2020. aasta märtsi- ja aprillikuu eest huvikooli õppetasu maksimisest nendes õpperühmades, kus kaugõpe pole võimalik.

KAUBANDUS JA ETTEVÕTLUS

- Linnavalitsus ootab infot **kauplustelt ja toitlustusasutustelt**, kes pakuvad kauba **kojuveoteenust**. Saada oma ettevõtte andmed: marianne.mett@voru.ee. Info koon-dame ühtsesse tabelisse, mida saab pidevalt uuendada ning mis on avaldatud linna veebilehel ja Facebookis.
- Kaubanduskeskused on suletud, et piirata rahvarohketes kohtades koosviibimist. Kaubanduskeskustes võivad avatuks jääda toidupood, apteegid, kauplused, kus müüakse ja laenutatakse abivahendeid ja meditsiiniseadmeid, sideettevõtete müügikohad ning pakiautomaadid.
- Kaubanduskeskuses olevad söögikohad võivad olla avatud üksnes toidu kaasa-müügiks. Kohapeal toidu tarbimine ei ole lubatud.
- Eraldiseisvad kaubanduspinnad, näiteks ehituspoed, aianduspoed, saavad sõltumata suuruselt olla lahti.

Lasteaiateenust pakub Võrus Sõlekese lasteaed

Eriolukorra esimestel nädalatel on kõik lasteaia teenust vajanud lapsed koondatud Olevi tänaval asuvasse Sõlekese lasteaeda. Laste arv on päeviti kõikunud vahemikus 10–20. Tavaolukorras teistes lasteaedades käivad lapsed on koondatud omaette rühmadesse ja lasteaia töö on korraldatud selliselt, et rühmad omavahel kokku ei puutu. Meie lasteaia praegu avatud kuus rühma.

Sõlekese töötajad tegelevad lastega, kes tulevad väga erinevatest peredest, ning lõpuni kindel olla ei saa ju keegi, et nende laste pereliikmed ei ole kokku puutunud viirusekandjatega. Sellepärast on kohustus ka lapsevanematel: lasteaeda tuua ainult terveid lapsi ning jälgida, et kõik pereliikmed oleksid terved.

Praeguses olukorras on lastel raske mõista, kus on teised sõbrad, ja paratamatult tekib koduigatsus.

Keeruline on töö ka lasteaiaõpetajatele, kes pakuvad lapsehoiu Võru linna teistest lasteaedadest tulnud lastele.

Õpetajad nõustavad lapsevanemaid, kuidas kodus last arendada. Toimub distantsõpe.

Kiita soovime tugispetsialiste, kelle tegevused lastega ja lastevanemate nõustamisel toimuvad video teel. Õpetajad koguvad vanematelt tagasisidet ja kodutöödest valmivad laste mapid. Arenguveestlused peetakse Skype'i vahendusel.

Sel nädalal alustatakse õueala täiustamisega. Valmib sensoorne õpperada, väliköök, õuesõppe nurk.

Tänu kõikidele Sõlekese lasteaia töötajatele – nii neile, kes on tööl kui ka neile, kes on andnud oma tööpanuse kodukontoris.

Tiina Kala,
Võru Lasteaia Sõleke direktor

Foto: Erakogu

Huvikooli õppetaset vabastamine

Huvitegevuse toetus on mõeldud peredele, kelle **sissetulek on väiksem kui 1,5-kordne toimetulekupiir**. Toetust saab taotleda 7–19-aastase õpilase ühe huvikooli ühe õppekava õppekulu maksimisest vabastamiseks. Õpimist huvikooli ettevalmistus- ja lisa-aasta klassis ei toetata.

- 15. aprill 2020** on taotluste esitamise tähtaeg huvikooli

õppetaset vabastamiseks märtsist maini.

Toetuse saamiseks tuleb esitada sotsiaaltöösakonda (sotsiaaltööspeialist Eve Tšegurov, tel 785 0942, e-post eve.tsegurov@voru.ee) taotlus koos tõendavate dokumentidega.

Loe pikemat selgitust www.voru.ee, info tel 785 0942.

Võru linnas asuv keskkonnamaja on ajutiselt suletud

Foto: Ullis Guth

Lähtudes Vabariigi Valitsuse kehtestatud piirangutest, soovist ja nõuetest Eesti elanikkonnale püsida kodus ja mitte puutuda kokku teiste inimestega, oleme korraldanud ümber jäätmeajamade töö, kuniks nakkusoht on möödas. Eriolukorras tuleb tähelepanu pöörata ka jäätmeajamade töötajate ja jäätmevedajate tervisele. Halvim, mis saab juhtuda, on see, kui korraldatud jäätmeveoga seotud töötajad haigestuvad ja tekivad tõrked segaolmejäätmete konteinerite igapäevastes tühjendusringides.

Sellest tulenevalt on Võru linnas asuv keskkonnamaja ajutiselt suletud. Umbsaare ümberlaadimisjaamas toimub töö piirangutega, teenindatakse ainult lepingulisi kliente ja korraldatud jäätmeveoga seotud kliente. Samuti on võimalik tellida multiliftkonteineri teenust. Tellimuse saab esitada meile info@umbsaare.ee.

Elanikel võib küll kodus olles tekkida soov kasutada vaba aega, et majapidamist korrastada ja remonti teha, ning sellest tuleneb ka soov jäätmetest vabaneda. Sellisel juhul palume lähendada kehtivast eriolukorrast ning leida võimalus hoiustada jäätmed koristuskohas kuni olukorra normaliseerumiseni või tellida nende äraveoks konteiner.

Ehitus- ja lammutusjäätmeid ei tohi viia ka eriolukorras segaolmejäätmete ja pakendikonteineritesse ega ka suletud jäätmeajama värava taha.

Palume elanikkonnalt mõistvat ja vastutustundlikku suhtumist ja käitumist eriolukorras, seda ka jäätmekäitluses.

Olev Lüütsepp,
Võru Jäätme keskuse juhataja liige,
tel 517 8088

Võru noorte tugila töökorraldusest

Kallid noored, Võru noorte tugila teeb endiselt oma tööd, aga praegu *online/ facetime*-meetodil. Tugila aitab mitte ainult töö- ja kooliga seotud teemadega, vaid ka igapäevaste muremõtete, stressi, depressiooni, sõltuvuste, suhete ja teiste vaimsete probleemidega. Võta julgelt ühendust meili teel!

On väga normaalne vajada abi ning nõuannet, et endas või mõnes muus muret tekitavas teemas selgust saada. Tugila on teie jaoks olemas!

tugila@vorunoortekeskus.ee

ASi Võru Vesi kontori ukse suletud 1. maini 2020.

Kliente nõustatakse telefoni teel **tööpäeviti kell 8–17**. Avaldusi võetakse vastu e-posti või posti teel. Meile edastatavad paberdokumendid saab jätta postkasti, mis asub Ringtee 10 värava kõrval.

Üldtelefon: 782 8334
Avariitefon: 782 2111; 515 0315
e-post: voru.vesi@voruvesi.ee

Võrumaa Keskraamatukogu on suletud!

Infopäringuid saab esitada teenindusosakonda tel 782 1912 (kl 10–15), e-post laenutus@lib.werro.ee; lasteosakonda tel 782 1945 (kl 10–17), e-post aabits@lib.werro.ee.

Veebilehel on avatud virtuaalnäitused:

- „Kunstioliümpiaad 2020“;
- Erika Kalami etnograafilised postkaardid „Kirjad ja muistrid kodustele“.

Loe ja kuula kõikjal tasuta

e-raamatukogud

- **ELLU**
eestikeelsed e-raamatud
ellu.keskraamatukogu.ee
- **OverDrive**
võõrkeelsed e-raamatud, audioraamatud
keskraamatukogu.overdrive.com
- **RBdigital**
võõrkeelsed e-ajakirjad
tallinn.rbdigitalglobal.com

Tallinna Keskraamatukogu www.keskraamatukogu.ee

OLULINE TEADA

Kauba kojuveoteenuse pakkujad

Oleme koondanud linnavalitsusele laekunud info baasil nimekirja kauplustest ja toitlustusasutustelt, kes pakuvad kauba kojuveoteenust. Et vähendada inimestevahelisi kokkupuuteid, soovitab linnavalitsus võimalusel vältida ja vähendada kaup-

luste külastamist ning tellida toidukraam koju. Nii toetame ühtlasi ka meie piirkonna kohalikke ettevõtteid ja väiketootjaid. Igal kojuveoteenust pakkuval ettevõttel/ettevõtjal on oma tingimused ja hinnakiri. Võru linna veebilehelt ja

Facebooki lehelt on leitav ka tabel, mida täiendatakse jooksvalt ja kuhu on koondatud põhjalikum info. Teenusepakkujad, kes samuti teevad kauba kojuvedu, aga nimekirjast puuduvad, andke endast teada meili teel: marianne.mett@voru.ee

TOIDU- JA TÖÖSTUSKAUBAD			
A1000Market	Toidu- ja esmatarbekaubad	Tel 5305 9600; 523 2739	www.a1000market.ee
COOP Võru	Toidu- ja esmatarbekaubad	Tel 5825 0030	pood.coopvoru.ee
TOIDUKAUBAD JA TOITLUSTUS			
Kalapood KalaSaar	Kalatooted	Tel 508 7025	FB: KalaSaar
Oma Talu Pood	Juurviljad, köögiviljad, mesi, jahu	Tel 5669 5402	FB: Oma Talu Pood
Siidrimõisa Lihaköök	Värske suitsuliha	Tel 512 4499	FB: Siidrimõisa Lihaköök
Trad.Taste Catering & Events	Valmistoit	Tel 521 3081	FB: Trad.Taste Catering & Events
Eva sushi	Sushi ja salatid	Tel 5350 8833	FB: Eva Sushi
Kohvik Mantelahi	Valmistoit	Tel 502 0064	FB: Kohvik Mantelahi
Chillin Kiirtoit	Valmistoit	Tel 5353 3228	FB: Chillin Kiirtoit Võru
Sulbi kohvik	Valmistoit	Tel 5811 5170	FB: Sulbi Kohvik
Hämsa kõrts	Valmistoit	Tel 516 1399	FB: Hämsaare Puhketalu & Hämsa Kõrts
EloPärl TakeAway!	Valmistoit ja kaup poest	Tel 5855 5096	FB: EloPärl
Võru Köök	Valmistoit ja käsitööleib	Tel 5396 2365	FB: Võru Köök
Nopri Talumeierei	Piimatooted	Tel 5306 0049	www.nopri.ee/nopri-kojukaanne/
Käbliku Pruuliokoda	Käsitööõlu	Tel 5345 4472	www.kabliku.com
Nele Uma Gurmee	Valmistoit ja UMA Mekk määrgisega talutooteid	Tel 5347 0673	FB: Nele Uma Gurmee
Pubi 17	Valmistoit	Tel 7858 588	FB: Pubi17
TOIDUKULLER			
Toidukuller Võrumaal	Toidukulleri teenus Võrumaal		FB: Toidukuller Võrumaal
MUU KAUP			
Angelgold	Blummin kaua säilivad roosid ja kingitused	Tel 506 0085	FB: Angelgold Lilled, Ehted & Kingitused
Kunstitarvete pood Art House	Kunsti- ja hobitarbed	Tel 5666 2538	FB: Art House Valjer

KOMMENTAAR

Anti Paap, Kagu politseijaoskonna Võru piirkonnavanem

Linna on olukord rahulik, kuid muidu, suurenenud ei ole perevägivallateadete, liiklusrikkumiste, kelmuste ega muude süütegude arv. Peamiselt annavad tooni viiruspuhanguga seotud teated, kus kahtlustatakse, et kee-

gi rikub kehtestatud piiranguid. Teinekord ei leia need kahtlused kinnitust ja kui leiavad, siis sekkume. Viimane nädal on möödunud õnneks suuremate vahejuhtumiteta, sest kohalikud inimesed on mõistvad ja saavad aru kodus püsimise vajadusest. Nii pole olnud tarvidust eriolukorra nõuete rikkumise pärast seni kellegi käitumist rahakaristusega mõjutada. Oma igapäevast töö kõrval jätkame eriolukorra nõuetest kinnipidamise kontrollimist avalikes kohtades. Samuti

veendume kas telefonitsi või kohal käies, et karantiini määratud inimesed oma kohustusi täidaks, samal ajal viime endiselt läbi kontrolli ka piiridel ja kontrollime piiripunktide vahelisi alasid. Need on vaid osa praegustest poliitsei lisaulesannetest, kuid pingutame kõige kallal arvestusega, et igast meie abistavast sammust võib sõltuda kellegi tervis ja ellujäämine. Kõigile kümnete tuhandetele võrumaalastele, kes on piirangutest kinni pidanud ja kodus püsinud: aitäh, et aitate!

Informatsioon Lõuna-Eesti haiglalt

Oht pole kaugel, kui möödas! Olgugi et Võrumaal on viimasel päeval uusi kinnitatud nakatunud isandunud vähe, tuleb kindlasti käituda eriolukorrale vastavalt ja järgmistel nädalatel püsida kodus.

Iga inimene, kelle ilmnevad väiksemadki külmetushaiguse sümptomid, peab kahtlustama, et ta võib põdeda koroonavii-rushaigust. Niipea, kui ilmnevad mistahes viirushaiguse ilmingud, nagu palavik, köha, valus kurk, nohu, üldine roidumus/väsimus/jõuetus, peab jääma koju! Kogu peavad jääma ka kõik haigestunuga ühes majapidamises elavad inimesed. Vältima peab igasuguseid kontakte teiste isikutega. Kui üldseisund äkki halveneb, tuleb helistada häirekeskusesse 112.

Kiirabi viib haiglaravile haiged, kellel see on üldseisundist tulenevalt näidustatud. Kõik kergemate sümptomitega patsiendid jäävad kodusele ravile ja peavad kuni täieliku tervenemiseni kodus isolatsioonis püsima.

Lõuna-Eesti haiglas on kehtestatud patsientide külastamise keeld. Suhelge telefoni teel patsiendi enda või temaga tegeleva personaliga.

Ambulatoorsed vastuvõttud toimuvad ja uuringuid tehakse piiratud mahus. Võimaluse korral nõustatakse patsiente telefoni teel. Kõigile järjekorras olevatele patsientidele helistatakse eelneval päeval: kinnitatakse vastuvõtu või uuringu toimumise aeg ning lepatakse kokku nõustamise viis. Kui teile ei ole helistatud,

palun võtke ise ühendust haigla registratuuriga tel 786 8569 või e-posti teel registratuur@leh.ee ja küsige kinnitust vastuvõtu/uuringu toimumise kohta.

Palume tulla haiglasse viirushaiguse vabana – patsiendil ei tohi olla külmetushaigusnäh-tusid, ka peavad temaga koos elavad pereliikmed olema terved ning ei tohi olla teadaolevat kokkupuudet koroonaviirusega nakatunu või selle nakkuse kahtlase isikuga viimase 14 päeva jooksul. Palume kõigil vastuvõtule või uuringule registreerunutel, kellel ilmnevad viirushaiguse tunnused, helistada haigla registratuuri tel 786 8569 ja anda teada, et olete haigestunud ning teile pannakse kirja uus aeg.

Olge terved!

Avalikus siseruumis tuleks katta nina ja suu!

Viiruste leviku tõkestamiseks tuleks avalikus siseruumis kanda maski. Mask võib olla isetehtud, aitab ka salli või räti nina ja suu ette sidumine.

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet töötab koostöös Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli ekspertidega välja kaitsemaskide valmistamise juhendi ja soovitusel.

Soovitused isetehtud maski valmistamiseks

1. Riidemask peab olema öm-meldud mitmekordsest riidest, mis kannatab 60-kraadist pesu ja kuumutamist.
2. Maskiks sobivad muu hulgas näiteks puhastuslappide ja mikrokiududega rätikutes kasutatavad materjalid, tihedam nõude kuivatusrätiku kangas,

antimikroobsete omadustega padjapüür.

3. Materjal peab olema selline, millest saab mugavalt läbi hingata.
4. Maski materjal ei tohiks olla liiga jäik, vaid naha vastas mugav, sest maski pidev kohendamine vähendab oluliselt maskikandmise efektiivsust.
5. Mask tuleb kinnitada kõrvade taha ning kinnitamiseks kasutada kummipaela või paelu.

Soovitused isetehtud maski kasutajale

1. Mask peab olema korralikult näo ees nii, et suu ja nina on kaetud.
2. Läbi maski peab olema mugav hingata.
3. Mask ei tohi olla niiske. Niiske mask tuleb välja vahetada

sõltuvalt selle materjalist kahe-kolme tunni järel. Pideva kasutamise puhul kulub ühel inimesel päevas neli-viis maski.

4. Kui mask on korra lõua peale tõmmatud, seda on käega korduvalt kohendatud, katsutud või see on niiskeks läinud, tuleb mask välja vahetada.
5. Kasutamise järel tuleb mask panna kinnisesse plastkotti, panna otse pesumasinasse või visata prügikonteinerisse. Mitte mingil juhul ei tohi kasutatud maski jätta vedelema.
6. Kui maski kasutatakse korduvalt, tuleb maski pärast kasutamist pesta pesumasinas vähemalt 60 kraadi juures ja pärast üle triikida või panna praeahju 60-kraadisesse kuumusesse.

Kuidas valmistada kodus kaitsemask 5 minutiga?

Lõika puuvillasest kangast välja kolm tükki suurusega 16x22 cm.

Lõika kummipaelast kaks 16 cm pikkust riba.

Kinnita nõõpnõelte-ga kummipaelad kanga äärtesse.

Aseta ülejäänud kaks kangatükki alumise kanga ja kummipaelte peale. Õmble kõik küljed läbi jättes maski õigetpidi pööramiseks küljele ava.

Pööra mask õigetpidi. Vajadusel triigi riie siledaks.

Tee maski ülaossa vool ja kinnita nõõpnõeltega.

Tee samasugune vool ka maski alumisse osasse.

Õmble maski ääred uuesti õmblusmasinaga üle. Triigi mask fikseerides voldid.

Maski ette pannes ava veidi voldid

VABARIIGI VALITSUS

Sõbrannad said kokku. Üks tõi kohvi kõrvale kommid, õunakoogi ja surmava viiruse.

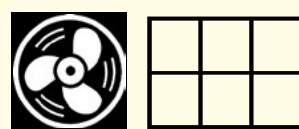
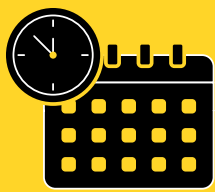
Lähed välja – levitad viirust. Püsi kodus!

Pidurdame viiruse levikut.

TEGEVUSED KOJU SAABUMISEL

- Kui saabud koju, ära puutu midagi liigset!
- Võta jalanõud ära!
- Kui käisid lemmikloomaga väljas, desinfitseeri tema käpad!
- Võta ära oma riided ja pane kotti, pesemise ootele!
- Jäta oma rahakott, võtmed jms esikusse pandud kasti sisse, võimalusel puhasta!
- Pese nähtaval olevad kehaosad või käi duši all pesemas!
- Pese oma prillid ja telefon sooja seebivee või puhastusvahendiga!
- Puhasta koju toodud kaupade/kottide pinnad sooja seebivee või puhastusvahendiga, enne kui nad ladustad!
- Ettevaatlikult võta käest (vajadusel viska ära) oma kindad ja pese käed!
- Pea meeles. Täielikult end puhastada ei ole võimalik, kuid eesmärk on minimeerida riske!

ELAMINE RISKIRÜHMA KUULUVA INIMESEGA (ka nakatunud inimesega)

- Magage eraldi voodites!
- Peale kasutamist puhastage WC, võimalusel kasutage erinevaid tualettruume!
- Ärge jagage rätikuid, söögiriistu!
- Puhastage tihti igapäevaselt kasutatavaid pindu ja objekte!
- Peske tihti riideid, linu, rätikuid!
- Hoidke distantsi, magage eraldi tubades!
- Tuulutage tihti magamistube!
- Helista 112, kui palavik on üle 38 kraadi ja tekivad hingamisraskused!
- Pidage kinni 14-päevasest karantiinist!

TEGEVUSED KODUST LAHKUMISEL

- Kanna pikkade varrukatega riideid!
- Seo juuksed, ära kanna ehteid (võid seetõttu nägu katsuda)!
- Kui Sul on kaitsemask, pane see enne kodust lahkumist ette!
- Hoidu ühistranspordist!
- Kui lähed koeraga välja, ära lase tal ennast vastu erinevaid pindu nühkida!
- Kui avalikus ruumis asju katsud, kasuta sõrmede katmiseks ühekordset salvrätikut!
- Salvärätik pigista kokku, pane kotti, viska ära!
- Kui aevastad või köhid, tee seda salvrätikusse või varrukas (mitte kätte)!
- Välti sularaha! Kui seda kasutad, siis puhasta käed!
- Pärast asjade katsumist pese käed või kasuta desinfitseerijat!
- Ära puutu oma nägu enne, kui käed on puhtad!
- Hoidu inimestest eemale!

Lihtsad poeskäigu reeglid, mis kaitsevad sind ja teisi

- Haigena või haigustunnustega ei ole poe külastamine lubatud
- Hoia vähemalt kahemeetrist vahemaad teiste külaliste ja kaupluse töötajatega
- KÜPLUS: Külasta poodi üksi ja osta toid kogu perele
- Mõttele eelnevalt ostud läbi, et poeskäik kulgeks kiiresti
- Desinfitseeri või pese käsi enne ja pärast poeskäiku
- Ära muretse, kaupa jagub kõigile